

การดำเนินการตามตวชวด เพื่อยุติการใช้สารเคมีทางการเกษตร ที่มีอันตรายสูง (พาราควอต ไกลโฟเสต และคลอร์ไพริฟอส)

ผลกระทบจากสารเคมีทางการเกษตรที่มีอันตรายสูง ๓ ชนิด

- **พาราควอต** จะส่งผลกระทบต่อปอด โดยถูกขจัดออกจากร่างกายจากการรับสัมผัสทางการกิน และทางเดินหายใจส่วนบนจะถูกทำลายหากได้รับสัมผัสจากการหายใจ ทำให้ระบบทางเดินหายใจล้มเหลวและเสียชีวิต
- **ไกลโฟเซต** สถาบันวิจัยมะเร็งระหว่างประเทศ กำหนดให้เป็นสารก่อมะเร็ง ก่อให้เกิดมะเร็งในมนุษย์ เพิ่มความเสี่ยงในการเป็นมะเร็งต่อมน้ำเหลืองชนิด **non-Hodgkin lymphoma (NHL)** ทั้งยังเป็นสารที่รบกวนการทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ และอาจก่อให้เกิดโรคไตเรื้อรังได้
- **คลอร์ไพริฟอส** จะทำให้เกิดการลดลงของไอคิว การสูญเสียความทรงจำในการทำงาน รบกวนการทำงานของไทรอยด์ฮอร์โมน ส่งผลต่อระบบสืบพันธุ์ หากหญิงตั้งครรภ์มีการสัมผัสสารดังกล่าว อาจมีผลต่อพัฒนาการทางระบบประสาทของเด็กในครรภ์

กระทรวงสาธารณสุข ประกาศนโยบายยุติการใช้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด ทั้งนี้

ได้แก่ พาราควอต ไกลโฟเสต และคลอร์ไพริฟอส และขอให้ดำเนินการ **3** เรื่องหลัก ดังนี้

๑. ระบบเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพกรณีการใช้สารเคมีทางการเกษตร ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลนำเข้า ๓ ส่วน

๑.๑ ผลสำรวจการใช้สารเคมีในครัวเรือน โดย อสม. ผ่าน mobile application

๑.๒ ฐานข้อมูลอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม (occupational & environmental health profile) ด้านเกษตรกรรม

๑.๓ การรายงานความเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต จากสารเคมีทางการเกษตร ที่มีรหัสโรค T๖๐

๒. หน่วยงานรับผิดชอบการรายงานความเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร ได้แก่

๒.๑ คลินิกสารเคมีทางการเกษตร ณ โรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพตำบล อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

อำเภอ	ระดับต้น	ระดับพื้นฐาน	ระดับดี	ระดับดีมาก	รวม
เมือง		2			2
บางละมุง	1				1
ศรีราชา	1				1
พนัสนิคม	4	14	1	2	21
พานทอง	2				2
บ้านมิ่ง		1		1	2
สัตหีบ		1	1		2
บ่อทอง			2		2
หนองใหญ่			1		1
เกาะจันทร์	2				2
เกาะสีชัง					-
รวม	10	18	5	3	36

ผลการดำเนินงานการจัดบริการอาชีวอนามัยของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดชลบุรี ปี 2559 (คลินิกสุขภาพเกษตรกร)

๒.๒ คลินิกโรคจากการทำงาน ณ โรงพยาบาลชุมชน หรือ โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ทุกแห่ง

- รพศ.ชลบุรี และ รพ.พานทอง ดำเนินการแล้ว

๓. **มาตรการควบคุมป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ กรณีการใช้สารเคมีทางการเกษตรในจังหวัด อย่างน้อย ๑ เรื่อง**

ผ่านคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๒

- ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ฯ

(มาตรการส่งเสริมความรู้เรื่องอันตรายจากการเคมีฆ่าหญ้า ฆ่าแมลง และการป้องกันตนเอง)

KPI

๑. ร้อยละของจังหวัดมีการขับเคลื่อนมาตรการยุติการใช้สารเคมีทางการเกษตร ที่มีอันตรายสูง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับส่วนกลาง และภูมิภาค อย่างน้อยจังหวัดละ 1 เรื่อง

๒. ร้อยละของจังหวัดมีระบบรับแจ้งข่าว การใช้/ป่วยจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร 3 ชนิด (พาราควอต ไกลโฟเสต คลอร์ไพริฟอส) โดยประชาชน/อสม. ผ่าน Mobile Application สู่หน่วยบริการ (คลินิกสารเคมีเกษตร / คลินิกโรคจากการทำงาน)

๓. ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีพอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม

(Occupational and Environmental Health Profile :

OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีรายงานการเจ็บป่วย หรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร

(รหัสโรค T60)